

EKONOMIA

Erreforma soka apurtu

AINHOA ETXAIDE
AMORRORTU

Lan merkatuaren eta pentsio sistema-
ren erreformak elkarlotzea logikoa
da enpleguan oinarritzen den sistema
publikoa dugun heinean. Batera egitea
beharrezkoa da gainera, gaurko egoera-
ren atzean lan merkatuaren errealtatea
dagoelako bereziki. Eta hirugarrenik,
pentsio duinak ziurtatzea bada helburua,
aproposa da kotizazioez hitz egitea.

Hiru gauzak Espainiako Estatuko ez-
kerreko gobernuaren eskutik badatoz,
hauek 2008ko krisian gauzak goitik behe-
ra aldatzea masiboki eskatzen zutenekin
batera gobernatzen dutenez, eta ezker so-
beranistekin akordioak egiteko gai direla
erakutsi dutenez, ez litzateke gehiegizkoa
pentsatzea badagoela aukerarik errefor-
ma neoliberalen soka luzea apurtzeko.
Halakorik ez oraingoz.

Kapitalak ezarritako eztabaida-marko-
tik abiatu eta hor bukatu dira diagnosti-
koak eta neurriak: sistema publikoaren
bideragarritasuna auzitan jarri eta lan
merkatua aldatu gabe finantziazio iturriak
hobetzeko saiakera antzuak egin, dagoena
ahal den moduan mantentzeko helburuz.
Eta nola ez, krisi demografikoa da edozein
murrizketa justifikatzeko arrazoiak.

Ez da pentsio zein lan merkatuaren sis-
temen egiturazko akatsez eztabaidarik
izan –besteak beste, enplegua bada esku-
bide iturri, bazterketa iturri da emaku-
meentzat betidanik, belaunaldi berrien-
tzat aspalitik, etorkinentzat betirako...–.
Ez da egin apusturik eskubide sozialak
aurrekontu neoliberalen pean utzi dituen
erreformak deuseztatzeko. Ezta benetako
alternatibei instituzioen ateak irekiko diz-
kien erabaki politikorik hartu ere.

80ko hamarkadan abiatutako erre-
formak etetea erabaki ezean, gaur txarra
eta etzi okerragoa den bidea elikatzen da.
Politika, txarra eta okerragoaren artean
erabakitzen jakitea dela esan zidan behin
instituzioetan eskarmentu handia zuen
batek. Eskuindar amorratua den gizon
nagusi orojakintsuari ez nion erantzun.
Zertarako? Politika pertsonen bizitzak
aldatzeko erabakiak hartzeko bidea dela
esaten duten politikariei erantzutea derri-
gorrezkoa iruditzen zait ordea. ●

ANALISIA

ALAINE ARANBURU / BIDASOAKO HITZA

Jasan daitekeenaren muga

PERU IPARRAGIRRE

Larunbatean 38 urteko gizon baten gorpua aurkitu zuten Bidasoako uretan,
Endarlatsa inguruan. Aurten Euskal Herria migrazio bidean zeharkatzen ari
zela hildako zazpigarren lagunaren hilotza. Zifrek ezin dute gertatzen dena
egiaz deskribatu, baina lazgarriak dira berdin-berdin. Bidasoa igerian igarotzen
ari zela hil den hirugarren migratzailea da larunbatekoa, eta ibai ertzean Eritrea-
ko gazte batek bere buruaz beste egin zuen apirilean. Duela hilabete pasa trenak
hiru lagun hil zituen Ziburun, eta orain egun gutxi tren batek beste gazte bat zau-
ritu zuen Donibaneko trenbideetan.

Irungo Harrera Sareak duela hamar egun eskas salatu zuen migratzaileak
erabaki arriskutsuak hartzera behartzen dituela mugako egoerak. Pasabideak
gero eta modu zorrotzagoan ixteak eta migrazio bidean daudenak artatzeko
erakunde publikoek duten borondate faltak areagotzen dute arrisku hori. Iraga-
rritako heriotza deitu diote larunbatekoari: gertatuko zela esan zuten eta gerta-
tu da. Ahazteko luxua dugunok bat-batean Frantziako eta Espainiako estatuek
Euskal Herrian duten muga migratzaileentzat bilakatzen den pasabide arrisku-
tsu eta hilgarriaren egoeraz jabetu gara berriz. Tragedia hitza errepikatzen da
behin eta berriz, instituzioetako agintarien auhenen eta botere handiagoei egin-
dako eskaeren aurrean nabarmenak dira egunero-egunero babesgabe dauden
horiei laguntza ematen ahalegintzen direnen haserre eta desesperazio hitzak.

Europar Batasunari –haren Poloniako muga igaro nahi duten migratzaileei
indar militararekin erantzuten ari den horri– migrazio bide seguruak eskatu
dizkio Eusko Jaurlaritzako Migrazio eta Asilo zuzendariak. Markel Olano Gipuz-
koako Aldundiko ahalak nagusiak “sumindura eta atsekabea” adierazi ditu.
Irungo alkateak Irun eta Hendaia arteko mugak “birplanteatzeko” eskatu du,
Europari eta Frantziari dei eginez pasabidea irekita mantentzeko. Bide seguru
horiek egon artean, ordea, ez egoteak eragiten duen sufrimendua arintzeko eta
murrizteko erakunde guztiek “zerbait gehiago” egin dezaketela salatu du Irungo
Harrera Sareak, behin eta mila aldiz errepikatu dutena.

Muga asko batzen dira Bidasoan, eta horietako bat da jasan daitekeenarena.
Bideko gau bat gehiago kalean eman ala ibaia gurutzatzen ahalegindu erabaki
behar dute milaka kilometroko bidea egin ostean Irunera heltzen diren migra-
tzaileak. Igarobide beharrean zarratutako ate diren zubien aurrean zer egin
behar dute, bada? Mugitzeko aukera askea ezinbestekoa da, ezinbestekoa da
babesgabek behar duten laguntza guztia ematea, baina ezinbestekoa da, baita
ere, arazo zabalagoari begiratzea, neurri aringarriak neurri aringarri besterik
ezin dira izan, eta hain zuzen ere egoera lazgarriaren erantzule direnei eskatzen
zaie aterabidea. ●